

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
การบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ
ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผลการวิจัย
9. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย เรื่อง
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
การบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการ
การบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์
ในการปฏิบัติงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และ
ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
อยู่ในระดับมาก

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และ
ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

5. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน อย่างน้อย 1 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียน ใน 7 อำเภอ จำนวน 2,263 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 242 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,021 คน จาก 242 โรงเรียน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2561, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียน 111 โรงเรียน ใน 7 อำเภอ จำนวน 301 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 111 คน และครูผู้สอน จำนวน 190 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) มาเทียบเป็นสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 10 หลัก ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.87 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานในโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.47 – 0.85 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 301 ฉบับ เก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์
3. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการในช่วง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2562 โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 111 โรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและแปลความหมายการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็นดังนี้
 - 4.1 เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบที (t-test)
 - 4.2 เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe-Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม
 - 4.3 เปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe-Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5. เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แบ่งออกดังนี้

5.1 เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบที (t-test)

5.2 เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe-Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5.3 เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe-Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

6. หาคความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

7. หาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

8. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพที่ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หลักการกระจายอำนาจ (X_7) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานภาพของครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน ส่วนด้านที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

3.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หลักการกระจายอำนาจ (X_7) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการกระจายอำนาจ (X_7) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

3.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ (Y_1) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน

4.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป (Y_4) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้านการบริหารงานทั่วไป (Y_4) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

4.3 ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) .884 ส่วนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลัก และประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 10 หลัก พบว่า จำนวน 9 หลัก ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 หลัก คือ หลักการกระจายอำนาจ (X_7) หลักความเสมอภาค (X_9) หลักการตอบสนอง (X_3) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (X_{10}) และหลักประสิทธิผล (X_1) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 หลัก คือ หลักการรับผิดชอบ (X_4) หลักการมีส่วนร่วม (X_6) หลักนิติธรรม (X_8) และหลักความโปร่งใส (X_5)

ซึ่งตัวแปรทั้ง 9 หลักนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนได้ร้อยละ 78.20 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.204

7. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน มีดังนี้

7.1 ควรมีการพัฒนาหลักการกระจายอำนาจ กำหนดขอบข่ายงาน ให้มีข้อปฏิบัติชัดเจน มีข้อตกลงระหว่างกลุ่ม แบ่งภาระหน้าที่อย่างละเอียด ตามความเหมาะสมและความสามารถของบุคคล

7.2 ควรมีการพัฒนาหลักภาระรับผิดชอบ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมอบหมายงานให้บุคลากรอย่างชัดเจน ตระหนักและเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองปฏิบัติงานต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ถูกต้อง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม วัดผลและประเมินผล

7.3 ควรมีการพัฒนาหลักความเสมอภาค องค์กรทุกคนต้องมีความเสมอภาค เท่าเทียมในการปฏิบัติงาน แต่ละบทบาทหน้าที่มีการกำหนดอย่างชัดเจน กระจายอำนาจในการตัดสินใจ มีข้อปฏิบัติที่แน่นอน กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

7.4 ควรมีการพัฒนาหลักการมีส่วนร่วม เป็นหลักสำคัญสำคัญในเรื่องของธรรมาภิบาล เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีการจัดประชุม แลกเปลี่ยนทางความคิด วางแผน ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน

7.5 ควรมีการพัฒนาหลักการตอบสนอง หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญ ความเที่ยงธรรมกับทุก ๆ ด้าน ยึดระเบียบแบบแผนปฏิบัติการตอบสนองของงานนั้น ๆ กระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กำหนดระยะเวลาอย่างชัดเจน ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

7.6 ควรมีการพัฒนาหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ยึดหลักเสียงส่วนใหญ่ในการปฏิบัติงานเป็นหลักประชาธิปไตยในการตัดสินใจ ทำงานตามกรอบแบบแผนงานที่กำหนดไว้ มีข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ประสานงานเพื่อลดความซับซ้อน ทุก ๆ ฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

7.7 ควรมีการพัฒนาหลักประสิทธิผล ผลสำเร็จของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จะต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ มีเป้าหมายชัดเจน ร่วมประสานงาน ปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางไว้ และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ วัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนา

7.8 ควรมีการพัฒนาหลักนิติธรรม นิติ กฎหมาย โดยยึดกฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ถูกต้องเหมาะสม มีการจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

7.9 ควรมีการพัฒนาหลักความโปร่งใส หลักความโปร่งใสเป็นหลักสำคัญในการทำงาน ต้องทำตามระเบียบแบบแผนปฏิบัติ ดำเนินงานตามแผนอย่างเคร่งครัด มีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ โปร่งใส ตรวจสอบได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามผลการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักประสิทธิภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ให้ความสำคัญกับกฎ ระเบียบข้อบังคับ และกติกาต่าง ๆ เพื่อให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับ โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาค หลักเกณฑ์เหล่านั้นต้องนำมาซึ่งความเสมอภาคของสมาชิกในหน่วยงาน ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งเอื้ออำนวยต่อการควบคุม และพัฒนาผู้รับบริการด้วยการกำหนด และปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลง กันไว้อย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ผลการปฏิบัติราชการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการที่วางไว้ตามทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพันธ์ โชคปมิตต์กุล (2553, บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในจังหวัดนครปฐม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในจังหวัดนครปฐม ทั้งภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรมและหลักการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิณิจ โคตรงาม (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด เทศบาลนครขอนแก่น ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักด้านคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักการ

มีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม และด้านความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉราพร กริ่งไกร (2558, หน้า, 126) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักภาระรับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงจากระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษากำหนดจัดการงบประมาณต้องยึด กฎ ระเบียบอย่างเคร่งครัดและโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาจะเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการ ด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารงานทั่วไป ในสถานศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษา มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้น

ผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริญญา สมัครการ (2551, หน้า 96) ได้ศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านงานบริหาร วิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราชัญ สมทบ (2556, หน้า 50 – 58) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงาน ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีระดับประประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการ บริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญรอด จงมูม (2555, หน้า 99 – 101) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ใน ระดับอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากน้อยไป มาก 3 ลำดับได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้าน บริหารงานทั่วไป

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลวิจัยพบว่า

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพวง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน ที่มีแนวปฏิบัติตามแบบแผน มีโครงสร้างการบริหารงานที่เป็นรูปธรรม นำสู่การปฏิบัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนซึ่งทำงานในสถานเดียวกันย่อมทำให้การรับรู้รับทราบเรื่องราวต่าง ๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกันและรับรู้ร่วมกันจึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้การบริหารจัดการต้องยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้อง โปร่งใส มีการตรวจสอบ ยึดหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริญา สัมครการ (2551, หน้า 104) ได้ศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า สถานภาพผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร ลูกไทย (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ยึดหลักการกระจายอำนาจในโรงเรียน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า จำนวนครูมีมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน จึงแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนได้รับการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจ ทรัพยากร กิจกรรม และภาระรับผิดชอบ จากผู้บังคับบัญชา

3.2 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน

ตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนไม่ยึดตามขนาดของโรงเรียนเป็นหลัก เพราะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลต้องยึดความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะองค์กรจะมีขนาดใหญ่หรือเล็กก็มีแบบแผนปฏิบัติแนวเดียวกัน จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร ลูกไทย (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อลิษา ตั้งอยู่สูง (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มี ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ยึดหลักการกระจายอำนาจโรงเรียนขนาดใหญ่มีการกระจายอำนาจมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า จำนวนบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนมากกว่าบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการสอนครบจำนวนชั้น บุคลากรครบทุกสาระ ทำให้การจัดการเรียนการสอนสะดวกต่อการบริหารจัดการ

3.3 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์

ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูคดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน แต่ทำงานในองค์กรเดียวกัน ทำให้ได้รับรู้ถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและศักยภาพขององค์กร ทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณี พัดขำ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 น้อยกว่า 5 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีการรับรู้พฤติกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก
 เขต 2 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนะวันธิ แพทย์ชีพ (2556, บทคัดย่อ)
 ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ผลการ
 เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตาม
 ประสบการณ์ในการสอน โดยรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 0.05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อลิษา ตั้งอยู่สูง (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการ
 บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน และขนาดของโรงเรียน
 ต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาตาก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
 จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัย
 พบว่า

4.1 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกัน
 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาตาก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
 ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน เช่นนี้อาจเป็น
 เพราะว่าการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเดียวกัน ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน
 ได้รับรู้ถึงศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาของตนเอง จึงทำให้ความคิดเห็นของ
 ผู้อำนวยการและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริญญา
 สมัครการ (2551, หน้า 106) ได้ศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อ
 ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

พบว่า สถานภาพผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการ จัดการเรียนการสอน ให้เกิดประสิทธิผลแก่ตัวนักเรียนมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน

4.2 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน เช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนไม่ยึดตามขนาดของโรงเรียนเป็นหลัก เพราะประสิทธิผลการบริหารงานต้องยึดความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะองค์กรจะมีขนาดใหญ่หรือเล็กก็มีแบบแผนปฏิบัติแนวเดียวกัน จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพวงา วิภักดิ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีความเพียบพร้อมทางด้านจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่ครบทุกชั้นเรียน มีบุคลากรครบทุกสาระ มีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

4.3 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเกิดจาก ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน แต่ทำงานในองค์กรเดียวกัน ทำให้ได้รับรู้ถึงประสิทธิผลการบริหารงานและศักยภาพภายในองค์กร ทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพวงา วิภักดิ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับ

ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) .884 ส่วนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลัก และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลัก ถ้าสถานศึกษานำมายึดถือ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจะส่งผลให้การบริหารงานในโรงเรียนทั้ง 4 ด้านเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริญญา สมัครการ (2551, หน้า 111) ได้ศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นรายด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 6 ด้าน ตามลำดับ ดังนี้คือ ด้านความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญรอด จงมุก (2555, หน้า 102) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้านกับประสิทธิผลกับการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับสูง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับสูง และการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของราชัญ สมทบ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี พบว่าภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับสูง

6. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน อย่างน้อย 1 ตัว มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 10 หลัก พบว่าจำนวน 9 หลัก ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 หลัก คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักการตอบสนอง หลักมุ่งเน้นฉันทามติ และหลักประสิทธิผล และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 หลัก คือ หลักการรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า หลักธรรมาภิบาลทั้ง 9 หลัก ล้วนมีความสำคัญต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งหลักธรรมาภิบาลมีส่วนสำคัญ ยึดหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ และใช้เป็นแนวเดียวกันจะทำให้การบริหารงานในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริญญา สมัครการ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่นำมาวิเคราะห์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้อยู่ในระดับดีมากกว่าเดิม

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนให้อยู่ในระดับดีมากกว่าเดิม

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan มีความสัมพันธ์เชิงบวก ดังนั้นควรมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้อยู่ในสภาพการณ์ที่ดีกว่าเดิม

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan โดยหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนที่นำมาวิเคราะห์ พบว่า มี 9 หลัก คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักการตอบสนอง หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักการระดมความคิดเห็น หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใส ดังนั้นควรมีการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวเพื่อช่วยสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียน ส่งผลให้เกิดคุณภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan มีข้อเสนอแนะในการศึกษาในอนาคต ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน หรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ใกล้เคียง

2.2 ควรศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ในองค์กรอื่น ๆ
เช่น โรงเรียนสังกัดเทศบาล โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี